

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartoli Consilia, Quæstiones, & Tractatus

Bartolus

Lugduni, 1567

Sermo Do. Bar. in doctora tu do. Bonaccursij fratris sui.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96124](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96124)

Sermo Do. Bartoli

substantia cuiuslibet Juriste qui in hac ciuitate ad regimen per
eorum statuta totaliter est remotus. si hic lapis seu Jurista factus
est in capite angui. Nam videtis iuristas omnibus antecedere. et
tempore expressionum faciunt Juristas. qui omnibus patrocinantur
tur precedere. et etiam in recognitione domini certi largiuntur. sic et curia
Ro. sic et Ro. ecclesia hic lapide in clericis reprobata. vetan
do eos hac ciuili sapientia imbui. si Romana curia in hac scientia
obtinere principatum. Ioge enim plures sunt ibi Legiste. quos Lano
nise. quare hoc a Domino factum est. et est mirabile in oculis no
stris. In signum igitur istius professionis immesse. tradidit liber. hic
enim appellat liber. quasi non seruus. nemini subditus. ff. de sta.
bo. l. libertas. Accipe ergo hunc librum. imo clausum in signum tue
bonitatis intrinsece. et sicut hic liber in se omnia iura continet. sic
et in scrinio pectoris tui omnia iura claudant. C. de testam. l. omni
nium. hunc librum accipe apertum. ut sic possis aperte dicere.
aperte sunt catarrhate celi descenderunt pluuie. consumpta est
ois caro. Sen. vij. c. ecce aperte sunt catarrhate. celi. l. meatus res
ru celataru huius ciuilibus sapientie sunt tibi manifestate. descende
runt pluuie. hec est virtus et moralitas. et deleta est ois caro in te.
i. ois carnalitas tota est hac vita moralis et politica renouatus
hoc de primo. C. Secundo dicitur. quod donatur perfectio nomina
lis. Duobus modis nomen assumit. Quod dicitur enim est nomen p
pium. et istud imponitur ad placitum. ut l. j. C. de muta. nom. ut tale
nomen sit bonestum precipitur. l. ex facto. §. si in danda pecunia co
ditio. ff. ad. Treb. quate bonitatis. sili. sic hoc tuum nomen. Accur
si nemo est qui ignoret. postquam enim recte dicere. ut olim pul
chra. vberis. fructiferam vocauit Dominus. sic nomen tuum posse di
ci. Istud enim nomen Accur. flus. est quod sua vberitate. et pinguedi
ne totam hanc ciuilem sapientiam impregnauit. totum enim corpus
iuris glossauit tanta perfectione quod post eum nemo in hac scien
tia ausus fuit scribere vni verbum. vere ergo potes de bono no
mine gloriari. Et sicut ista nomina ad recognitionem homines
imponunt. ita annulus in signum ut quis sit cognitus. tribuitur. ut
scribitur p. Accur. ff. de nos testam. l. Baptinian. §. in gl. in verba
bonorum. §. i. Secundo modo nomen assumit pro fama. de quo Salo
mon. Curia habe de bono nomine. hoc enim magis preualebit ti
bi. quam mille thesauri preciosi et magni. Bonum enim nomen
permanebit in eum. Eccl. c. xij. Signum et honorabile est nomen
meum in gentibus. et Malachie. c. In signum enim istius fame
perfecte. et annuali aure tribuitur. que nemini licet deserere. nisi sit
ciuis Romanus. ut C. de iur. aure. ann. l. j. ut scit annulus sua
claritate resulget. ita velox tua fama claritate resulget. ut legitur
in rub. vbi supra. Annulus ergo que petisti a dno. et a patre tuo
domino. Et ipse tibi dabit. et hoc de secundo Tertio ostenditur
operatio effectualis dum subiicitur. dicitur illud quod occurrit et sic
currit contra tenebras iuris ciuilibus. Patres et domini. tres esse repe
rio tenebras. exteri. et extrinsecus eleuatis. Hierem. c. x. Alie
tenebre causantur in celo. cum luna interponit inter sole et terra.
obtenebrato enim sole. luna non reddit lumen suum. Iste xij. c.
Tertie tenebre sunt super terra. Mat. xv. c. et xv. Luce
xij. c. Et primo tenebre in extremitatibus terre oriuntur. Ver
terram accipio mentes hominum grossorum. quibus solum in ex
tremitatibus et superficie est aliquid lucis. et ex iure nostro ter
tenebre. hoc est. obcuritates et dubia oriuntur. que per ista scientia des
cidunt. atque fugant. sicut soluis nebulas. que fugata est a radice
Solis. Sapient. §. c. Sicut enim nubes ex corporibus terre eleu
nantur in aere. et ibi purificantur et aqua efficitur. que descendit ab
aere. que terra rigat. ut fructum afferat. ita ex istis gentibus gros
sioribus dubia oriuntur que tanquam nubes in mente doctorum. et
aliorum Juristarum excellentium eleuantur. ibi plurificatur aqua
sapientie. et efficitur aer. hoc est. mens doctoris clarificatur. qua
ta enim claritate illuminet ille doctor. qui suas theoreticas deducit
in practicas. In quolibet facultate enim loquor. ille scit. qui gra
tias. exprimeret nequeo terra irrigatur. quia talis practica excellen
tium virosu in scripturam reducitur. ad irrigandum terram. hoc
est. ad instruendum mentes rudes. atque terrestris. Contra ista du
bia seu istas tenebras. hec scientia occurrit. et succurrit. occurrere. et
succurres tu fili dando recta consilia. que dubia tollunt. et in pa
ce homines ponunt. huius signum pacis oculis tradit. Secunde
tenebre sunt. et per celum significant metes doctorum. et aliorum
excellentium Juristarum. a summo qui reru celatarum lumine lu
strantur. in quibus tenebre oriuntur plurimum ex interpositio
ne lune. hoc est. opinionumum false metis et fantastice. seu lunaticae.
contra quas tenebras occurrit hec ciuilibus sapientia. veram opin
eligendo. et contrariam reprobando. C. de condic. inde. l. h. et C.
per quas perfr. nobis acquirit. l. h. et sim. ff. et C. In huius signum
fit bene dicto magistratus. ut tua dicta et consilia habeant ut ma
gistratus. et interpretationes probabiles. et redigende in scriptis
ut not. Accur. ff. de legibus. l. non possunt. hoc itaque oculis
cum magistrali benedictione a tuo patre et domino Dyn. peti

sti. et ab eo humiliter accipe. Tertie etiam tenebre sunt super ter
turam. et. Pro Christo accipio veritatem. ipso dicente. Ego
sum via. veritas. et vita. Joannes xij. c. cum enim iudex falleretur
dicat. aduocatus false aduocationem prebet. consulto fallitur
lit consilium. cum falsa et iniqua statuta conuincunt. Et huius
hoc est. veritas occidit. quinimo perit tempore. cum iustitia ser
uatur. Et hoc per vniuersam terram tenebre et sanctorum
tur. qualiter enim fiet illa ciuitas. in qua iustitia non seruatur. et
quolibet intelligente palpatur. comprobatur illis dicitis. Et vo
bis. viri impii. qui dereliquistis legem domini altissimi. et. Eo
cles. xij. ve qui condunt legs iniquas. Iste. c. contra has tene
bras hec sacratissima scientia perfecte occurrit puniendo iuda
ces male indicantes. C. de pena iudic. qui male iudic. prima. et
mala condentes statuta. ff. de dol. except. l. in fin. contra has te
nebras primo doctoris occurrit veritas. ita clarissime demost
strando quod erubescat contra veritatem loqui aliquid et atterere.

Sermo Do. Bar. id octozarum

domini Joannis a Saxoferrato.

Cum nomine Patris. et Filij. et Spiritus sancti. Amen.

Ioannes bic venit

In testimonium. ut testimonium perhiberet de lumine. hec verba habet
Joan. j. c. secundum Euangelium. et
apostolicam doctrinam. et
ciuitia in locis vulgaribus tracta ad
monemur in cuiuslibet actus pro
prio diuini nominis inuocationem pro
mittere. idcirco ipsum inuoco. et
In nomine Patris. et Filij. et Spiritus sancti. Amen. Patres
domini. tres sermones me fecisse in hoc loco memini. duobus
primis auctoribus iuris. et diuine scripture allegari permissum
in tertio iuris ciuilibus auctoribus scripturam tantummodo. nunc vero auctores
esse consonum. ut solum ex diuine scripture auctoritatibus con
probes dicta mea. Et quia hic pro quo sermo effunditur. et
Ioannes. ideo accipiam a Joanne pro Joanne. et solum ex dictis Jo
annis eloquium presens fundabitur. quia scriptum est. in illa
die quicquid petieritis patres in nomine meo dabo vobis. Jo
an. xv. cap. idcirco enim a te fili. in iuste petitis sit. ut in qua
sessione doctoratus tradendo insignia te constituam. vobis op
a te petita sunt dare. assumpti verba primo loco propostis. Jo
annes bic venit. et. vbi supra. in quibus verbis dico quod pro
positis conferenda denotatur. Primo scolaribus doctoribus
positio et perfectio. Secundo huius ciuilibus sapientie mensu
ratio Tertio. persone doctoris mirabilis operatio. Quarta
pter gratiam existentem de presenti. dum dicit. Joannes bic
cundum propter reuelationem factam se cretorum dum dicit. et
nit in testimonium. Tertium propter declarationem reuelationem
adient. dum subinfertur. ut testimonium perhiberet de lumine.
Et sic prima pars erit ad laudem doctorum. Secunda ad lau
dem scientie. Tertia dispositio atque perfectio. Quarta gratiam
existentem de presenti dum dicitur. Joannes bic. Joannes tra
terpretatur gratia. gratia ergo bic. hic dico quod de tenebris
titium de presenti. nullus ad huius ciuilibus sapientie huiusmodi
accedere. vbi sociata non sit gratia operans. que eius voluntatem
aperiat. ut velit gratia cooperans. que eius voluntatem coadi
iuuet. ut operetur. ne frustra velit. Scriptum est enim. non
est homo accipere quicquam. nisi ei datum fuerit de celo. Jo
an. ij. cap. et alibi dicit Sapientia. Nemo potest venire ad
nisi ei fuerit datum a patre meo. Joanne. sermo capit. alibi. Ser
me nibil potestis facere. Joan. xv. cap. ista enim gratia et pro
parans. Primo enim preparat intellectum scolaris. ut quod
audit intelligat. qui enim non intelligit. non addiscit. ut dicitur
de illo Mecodemo. qui ideo non didicit. quia L. huiusmodi non
telligebat. Joan. ij. cap. Iste gratiam huiusmodi dicitur. quia
quia ab initio vsque ad finem sui studij quod a docto. auctore
profundissime apprehendebat. Secundo. quia memoria est ipsius
landabilis preparat hic gratia ut scribitur. scriptum est enim. et
vides. scribe in libro. et. Joanne. Apocalyp. primo cap. et alibi. Be
tus est mihi calamus ad similitudinem virge. Apocalyp. vnde
mo capit. et alibi. Audiui vocem de celo dicentem mihi. scribe
Beati. et. Apocalyp. xij. cap. Hanc gratiam dicitur bene
tribuit. tantum habet corpus suum obediens intellectus
quod omnia que intelligebat. scribendo velocissime reponit.
Luce